DZIENNIK
ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro Nr. 4).

—:-:—

Redakcja i Administracja czynna od 9-ej do 2-ej popoł.

PRENUMERATA KWARTALNIE 4 ZŁ.

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem): cała strona—40 zł., $1/2$ strony—20 zł. $1/4$ strony—10 zł., na marginesie 10 zł. wiersz petitowy jednoszpaltowy lub jego miejsce 15 gr

—:-:—

Prenumeratę przyjmuje Wydział Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 4

CENA EGZEMPLARZA 50 GRO

Nr. 9 i 10 (285-6) | **Lublin, dnia 21-go października 1930 roku.** | Rok X

WOJEWODA LUBELSKI
L. 3979/Pr.

ODEZWA POŻEGNALNA

Wojewody Lubelskiego Antoniego Remiszewskiego do Panów Starostów, do Wydziałów Powiatowych, tudzież do p. Prezydentów miast wydzielonych Lublin

W ZWIĄZKU Z ODDANIEM URZĘDOWANIA SWEMU NASTĘPCY.

Ustępując ze stanowiska, na którem danem mi było przez cztery niemal lat tak kierować administracją państwową jakoteż wykonywać nadzór nad działalnością samorządu Województwa Lubelskiego oraz współpracować z tym samorządem w zakresie realizacji jego zadań, zwracam się za pośrednictwem Panów do tych wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób w mniejszym lub większym stopniu, na niższem czy też na wyższem stanowisko pozostając, współdziałali ze mną w pracy na niwie działalności państwowo-twórczej i samorządowej, w dziedzinie społecznej i gospodarczej.

Ażeby usunąć skutki zaniedbań dziesiątków lat okresu gospodarki zaborców na naszych rdzennych ziemiach, odbudować zniszczenia wojny światowej i zwalczyć objawy i skutki zastoju powojennego dla podniesienia dobrobytu społecznego i sprowadzenia rozkwitu gospodarczego naszego kraju, stanęła przed nami wszystkimi konieczność podjęcia we wszystkich dziedzinach życia zbiorowego tytanicznego wprost wy-

tężonego **wysiłku masowego**, którego największe napięcie przypada właśnie na ostatnie minione czterolecie, a którego znamieniem najistotniejszem jest w myśl dewizy naczelnej Marszałka Piłsudskiego: **„wyścig pracy“.**

Jakkolwiek nie czas jeszcze na dłuższe refleksje nad minionym okresem, bo chwila obecna nagli do dalszej pracy, to jednak w momencie rozstawania się z Wami nie mogę nie stwierdzić, że harmonijna współpraca nasza dała pozytywne wyniki w postaci owocnego dorobku, który powinien się stać podnietą do dalszych wysiłków zbiorowych.

Przedewszystkiem zwracam się do Was, Panowie Starostowie, jako do moich najbliższych współpracowników w zakresie realizacji zadań administracji publicznej w stosunku do najróżnorodniejszych potrzeb Państwa i Społeczeństwa. Dzięki Waszemu zrozumieniu dla postępowych zasad i metod administracji zdołaliście wpoić w waszych współpracowników pierwiastki obywatelskiego i społecznego odnoszenia się do różnorodnych zagadnień życia codziennego i bolączek najszerszych warstw obywateli. To też znalazłem w Panach gorliwych rzeczników prowadzonej przezemnie walki ze złymi narowami oschłego biurokratyzmu nie liczącego się z żywotnemi potrzebami życia.

Z kolei dziękuję Panom jako Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych, a za Waszem pośrednictwem wszystkim działaczom samorządowym, a w szczególności członkom Wydziałów Powiatowych, Sejmików, Magistratów i Rad miejskich, oraz gminnych, a w końcu Wótom i Sołtysom tudzież wszystkim pracownikom administracji gminnej z Sekretarzami na czele, za współdziałanie w realizacji szeroko zakreślonego na Wojewódzkich Zjazdach programu gospodarki samorządowej, przez stworzenie podstaw materjalnych w uchwałach finansowych, a następnie sprężystą organizację poszczególnych prac, troskliwy nadzór robót i umiejętność wciągnięcia najszerszych warstw społecznych do chętnej, bezinteresownej, a nawet ofiarnej pracy.

W końcu nie mogę pominąć tych licznych bezimiennych zastępów obywateli, którzy nieśli swój znój i trud stając z motyką lub łopatą w ręku, aby się przyczynić do wspólnego dobra, dając robociznę bezpłatną przy budowie dróg i szkół, oraz przy osuszaniu bagien i zalesianiu nieużytków. Całe rzesze ich widziałem w czasie moich objazdów inspekcyjnych przy spełnianiu tej obywatelskiej powinności i dziś to ze wzruszeniam wspominam.

Życzeniem mojem najgorętszem jest, ażeby niniejsze słowa pożegnania doszły do wszystkich, do których są skierowane i wzbudziły w nich wspomnienie naszych wspólnych, uwieńczonych realnymi wynikami, wysiłków nad gospodarczem podniesieniem kraju i rozwoju życia samorządowego, jako podstaw mocarstwowej potęgi państwowej.

Dlatego proszę, ażeby niniejsza odezwa została odczytaną na najbliższych posiedzeniach Wydziałów Powiatowych i Sejmików, Magistratów i Rad Miejskich, oraz gminnych, a w końcu aby Panowie

Starostowie podali treść jej do wiadomości na zebraniach wójtów i sesjach sołtysów tudzież na zgromadzeniach gminnych i zebraniach gromadzkich (wioskowych).

Na tem kończę życząc Wszystkim powodzenia w dalszej pracy dla dobra publicznego i Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

Lublin, dnia 1 października 1930 r.

Wojewoda Lubelski **A. Remiszewski.**

WOJEWODA LUBELSKI Lublin, dn. 5 października 1930 r.
L. 3972/Prez.

Do

Panów Starostów i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych oraz Panów Prezydentów miast wydzielonych Lublin Województwa Lubelskiego.

Postanowieniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29-go września 1930 r. zamianowany zostałem Wojewodą Lubelskim i w dniu 1 października b. r. objąłem urzędowanie.

Zawiadamiając o powyższem wyrażam przekonanie, że w realizacji powierzonych mi zadań znajdę ze strony Panów wydatną pomoc i życzliwą współpracę.

Wojewoda Lubelski **B. Świdziński.**

Podając powyższe do wiadomości, zwracam się z apelem do wszystkich p. pracowników miejskich, by każdy na swem stanowisku dał swą owocną pracą dowód, iż przekonanie, wyrażone przez Pana Wojewodę, znajdzie wśród nas chętnych wykonawców zadań, mających na celu dobro ogólnopaństwowe.

Lublin, dnia 7 października 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina
(—) J. Piechota.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenie Nr. 219.

Doświadczenie ubiegłego kwartału bieżącego roku budżetowego wskazuje, iż przewidywane dochody budżetu wpływają w tempie zbyt powolnem, to też uważam za właściwe dziś już okoliczność tą podać do wiadomości pp. Naczelników Wydziałów Magistratu i prosić o realizowanie takich tylko wydatków, króre mając uzasadnienie w pozycjach rozchodowych budżetu, stają się nieodzownemi z punktu widzenia codziennych konieczności. Przy tej sposobności przypominam, iż p. Wojewoda Lubelski pismem z dnia 14-go czerwca b.r., wystosowanem do mnie

z racji zatwierdzenia budżetu na rok 1930/31, dał wyraz poglądowi, iż z uwagi na ciężki stan finansowy miasta, zamierzenia budżetowe winny być wykonywane w miarę rozporządzalnych środków pieniężnych.

Lublin, dnia 17 lipca 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 220.

Wobec powierzenia Wydziałowi Opieki Społecznej organizacji kolonji letnich, kredytem w wysokości zł. 6000 (złotych sześć tysięcy) z budżetu na rok 1930/31, dział VI, § 71, poz. c dysponuje Wydział Opieki Społecznej.

Lublin, dn. 19 lipca 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 221.

Zarząd Miejskiej Komunikacji Autobusowej na posiedzeniu w dniu 15 lipca b.r. uchwalił: przyznać pracownikom miejskim (z wyjątkiem sezonowych i dziennych) 50% zniżkę przy nabywaniu biletów na przejazd autobusami miejskiemi.

W tym celu pracownicy, pragnący korzystać z ulgowych przejazdów, złożą po jednej fotografji na ręce swego przełożonego, który prześle je następnie do Dyrekcji M. K. A., stwierdzając tożsamość osoby pracownika miejskiego.

Do ulgowych przejazdów mają prawo tylko sami pracownicy miejscy za okazaniem legitymacji, którą wyda Dyrekcja M. K. A.

Przy zwolnieniu pracownika ze służby winien on legitymację zwrócić swemu dotychczasowemu przełożonemu.

O każdorazowem zwolnieniu pracownika należy zawiadomić Dyrekcję M. K. A., przesyłając odebraną legitymację.

Lublin, dn. 19 lipca 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 223.

Ustawa o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin z dn. 18.III 1921 r. nakłada na związki komunalne, jak również na Zarządy zakładów i przedsiębiorstw komunalnych obowiązek zatrudniania inwalidów wojennych.

Ponieważ sprawa zatrudnienia inwalidów wojennych ma znaczenie ogólno-państwowe, na skutek reskryptu Wojewody Lubelskiego L. 1971/Śm. (Dz. Woj. Nr. 25/30 r.), polecam przy ewentualnem przyjmowaniu personelu na opróżnione stanowiska uwzględniać przedewszystkiem podania inwalidów wojennych.

Lublin, dn. 28 lipca 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 227.

Wszystkie prośby, podania i zażalenia winni pracownicy składać w drodze służbowej przez swoich przełożonych, którzy o ile załatwienie sprawy nie leży w ich kompetencji, przesyłają je wyższemu przełożonemu, przyczem opinjują je i stawiają swoje wnioski. Prośby, wniesione z pominięciem drogi służbowej, powodujące zbędne przesyłanie z powrotem, nie będą w przyszłości rozpatrywane.

Lublin, dn. 4 sierpnia 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 228.

Celem zmniejszenia zaległości opłat ze strony podatników na rzecz miasta, polecam wydziałom i przedsiębiorstwom stosować się do następujących wytycznych:

1) Zalegającym z opłatami, a wykonywującym pewne prace, lub dostarczającym pewnych towarów dla wydziałów lub przedsiębiorstw miejskich, należy po umiejętnem i taktownem porozumieniu się z nimi należności przelewać na zaległości opłat.

2) Zalegających z opłatami, a mogących wykonać pewne prace lub dostarczyć towarów dla wydziałów lub przedsiębiorstw miejskich, należy pociągać do prac lub dostaw, a należności za dokonane prace lub dostawy przelewać na pokrycie zaległości opłat.

3) Wydział Finansowy na podstawie posiadanych wykazów zaległości opłat (podatków):

a) udzielać będzie zainteresowanym wydziałom i przedsiębiorstwom miejskim informacyj o zalegających z opłatami celem powierzenia im prac wzgl. dostaw,

b) po porozumieniu się z wydziałami wzgl. przedsiębiorstwami będzie przelewać należności dostawców, rzemieślników, robotników i t. p., którzy zalegają z opłatami, na wyrównanie tych zaległości.

4) Wydziały i przedsiębiorstwa w zrozumieniu sytuacji finansowej miasta winny wykazać jak największą inicjatywę w tym kierunku, dążąc do tego, by zaległości spadły do minimum.

Analogicznie należy postępować z bieżącemi opłatami, gdyż w ten sposób da się uniknąć zaległości, a tem samem osiągnie się realną wartość przewidywań budżetowych.

Powyższe dotyczy w pierwszym rzędzie podatku za lokale, który w wielu wypadkach ze względu na trudności materjalne płatnika musi być ze szkodą dla finansów miasta umorzony. Niejednokrotnie jednak płatnik (bezrobotny, rzemieślnik, drobny przedsiębiorca i t. p.) mógłby zapłacić ten podatek swoją pracą, poświęcając jej czas częstokroć przez niego celowo niewykorzystany.

5) Przelewanie należności może być dokonywane bądź drogą kwitowania rachunków, bądź też przesyłania not (buchalteryjnych).

6) Wprowadzenie tego systemu w życie i osiągnięcie dobrych wyników zależy w dużej mierze od umiejętnego i taktownego załatwiania spraw podatkowych, a zatem wzywam zainteresowane organy, by sprawę tą traktowały poważnie i sumiennie z uwagi na dobro miasta.

Lublin, dn. 6 sierpnia 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego
m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 229.

Upoważniam p. Naczelnika Wydziału Gospodarczego, Romana Pieczyraka do podpisywania weksli, czeków i innych dokumentów pieniężnych. wystawianych przez Zarząd miasta, w wypadkach nieobecności mego urzędowego zastępcy, p. Stanisława Dylewskiego.

Lublin, dn. 11 sierpnia 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego
m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 232.

W uzupełnieniu zarządzeń Nr. 6, 35, 58 i 129, polecam w miejsce list obecności sporządzić zeszyty obecności według wzoru, który posiada Wydział Spraw Ogólnych.

Zeszyty obecności po przejrzeniu zostaną następnie przesłane do odnośnych Wydziałów.

Powyższe obowiązuje od dnia 18 b. m. jedynie Wydziały, które nie posiadają przygotowanych już list obecności.

Lublin, dn. 13 sierpnia 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego
m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 237.

Zarządzam, aby przy umieszczeniu na podstawie kwalifikacji lekarzy prywatnych dzieci gruźliczych w kolonji w Krępcu, dzieci te uprzednio były badane komisyjnie przez lekarzy miejskich, a warunki lokalne przez Wydział Opieki Społecznej. Ścisłe przestrzeganie niniejszego zarządzenia poleca się Wydziałowi Zdrowia

Publicznego i Wydziałowi Opieki Społecznej.

Lublin, dn. 16 sierpnia 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota*.

Zarządzenie Nr. 242.

Wszyscy pracownicy miejscy (inspektorzy handlowi, robót budowlanych, drogowych, pomiarowych, sanitarni i t. p.), którzy poza pracą biurową spełniają swe czynności na mieście, zaprowadzą z dniem 25 sierpnia b. r., dzienniki zajęć według następujących rubryk:

1) data,
2) rodzaj wykonania czynności na mieście,
3) czas (godziny od — do), w którym czynność została wykonaną,
4) miejsce wykonania czynności,
5) własne spostrzeżenia i wnioski,
6) adnotacja naczelnika wydziału,
7) uwaga.

Dzienniki zajęć przedstawiać mi będą naczelnicy wydziałów raz na miesiąc w dniach od 1 do 5 każdego miesiąca.

Lublin, dn. 23 sierpnia 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota*.

Zarządzenie Nr. 244.

W związku z wejściem w życie statutu o zaopatrzeniu emerytalnem pracowników komunalnych m. Lublina i ich rodzin z dniem 1 sierpnia b. r. i w celu sporządzenia dokładnej listy uczestników funduszu emerytalnego oraz zebrania danych potrzebnych do podjęcia przez komisję emerytalną przepisanych statutem czynności, polecam pp. Naczelnikom Wydziałów, których to dotyczy, oraz pp. Dyrektorom przedsiębiorstw miejskich, sporządzić i nadesłać do Wydziału Spraw Ogólnych do dnia 20.IX 1930 r.:

1) wykazy pracowników, podpadających pod warunki pkt. 2 § 1 statutu według załączonego wzoru,

2) wykazy tych pracowników, którzy zażądają zwolnienia od ubezpieczenia w myśl pkt. 3 § 2 statutu z dołączeniem deklaracji podpisanej przez nich,

3) wykazy pracowników, podpadających pod warunki pkt. 1 § 2 statutu i podlegających ubezpieczeniu w Z. U. P. U. w myśl rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24/XI 1927 r. (Dz. U. 106 poz. 911).

Ubezpieczeniu temu podlegają również ci pracownicy, którym zastrzega to ubezpieczenie zawarta z nimi umowa,

4) wykazy pracowników, którzy w myśl pkt. 2 § 2 nie podlegają ubezpieczeniu,

5) wykazy, pracowników, podlegających przepisom pkt. 4 § 2 statutu.

Nadto polecam:

a) od pracowników, którzy dotychczas nie byli ubezpieczeni ani w Z. U. P. U., ani w miejskim funduszu emerytalnym w myśl uchwały Rady Miejskiej z 22.XI 1928 r., a obecnie podlegają przepisom pkt. 2 § 1 statutu, pobrać składki emerytalne za m. czerwiec, lipiec i sierpień r. b. w normach, określonych statutem, zaś od 1.IX b. r. pobierać przy każdorazowej wypłacie uposażenia;

b) wezwać tych pracowników, którzy mają za sobą poprzednią służbę, podlegającą zaliczeniu do wysługi emerytalnej w myśl § 48 statutu, aby w terminie do dnia 1 listopada b. r. złożyli w Wydz. Spr. Ogólnych dowody, stwierdzające rodzaj i okres służby.

Lublin, dn. 28 sierpnia 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota*.

Zarządzenie Nr. 248.

Wobec zainstalowania przez Dyrekcję Autobusów miejskich warsztatu tokarskiego, polecam pp. Dyrektorom przedsiębiorstw miejskich, oraz pp. Naczelnikom Wydziałów aby wszelkie roboty tokarskie kierowali

z dniem ogłoszenia niniejszego zarządzenia do nazwanej wyżej dyrekcji.

Lublin, dn. 13 września 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 249.

Zarządzenie moje z dnia 16.IV r.b. Nr. 143 ustęp przedostatni zmieniam jak następuje: „doręczanie kart urlopowych pp. pracownikom Magistratu odbywać się będzie za pośrednictwem pp. Naczelników odnośnych wydziałów".

Lublin, dn. 13 września 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 256.

Według § 5 statutu o zaopatrzeniu emerytalnem pracowników komunalnych m. Lublina i ich rodzin (Vide Dziennik Zarządu m. Lublina Nr. 5 i 6 — 1930 r. (opłaty na fundusz emerytalny, pobierane od pracowników, winny wynosić 3% ich służbowych poborów, określonych w § 4 statutu, bez innych jakichkolwiek dopłat, z wyjątkiem dopłat przewidzianych w § 48 statutu.

Wobec tego polecam zaprzestać potrącania z uposażeń pracowników opłat do funduszu emerytalnego z tytułu podwyżki płac na skutek awansów lub przesunięć do wyższych szczebli uposażeniowych, pobieranych na poprzednich zasadach emerytalnych.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia wejścia w życie statutu emerytalnego, t. j. 1 sierpnia 1930 r., przeto dopłaty o których tu mowa, pobierane za sierpień i wrzesień r. b. należy zwrócić względnie zarachować na rachunek przyszłych należności.

Zarządzenie pozostaje w mocy do czasu wydania przepisów wykonawczych do statutu emerytalnego.

Lublin, dn, 23 wrześia 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 258.

W myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 1930 r. o statystyce budowlanej (Dz. U. Nr 65, poz. 514) do chwili wydania rozporządzenia wykonawczego przez Pana Ministra Spraw Wewnętrznych zarządzam:

1) Wydział Budownictwa podawać będzie pierwszego każdego miesiąca do Oddziału Statystycznego Magistratu m. Lublina sprawozdanie o ruchu budowlanym, zawierające dane: a) o rozpoczęciu budowy na placu budynków nowych względnie nadbudowy, dobudowy lub przebudowy budynków, b) o zakończeniu budowy tychże budynków, c) o budynkach znajdujących się w budowie, oraz d) o budynkach wycofanych z użytkowania wskutek swego stanu, zawalenia się, pożaru, rozbiórki i t. p.

2) Oddział Statystyczny przesyłać będzie sprawozdanie to najpóźniej piątego dnia po upływie każdego miesiąca sprawozdawczego do Głównego Urzędu Statystycznego.

3) Przy sporządzaniu sprawozdań należy stosować się do ustawy z 21.X 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. 85 poz, 464) i z dnia 1.VI 1923 r. (Dz. U. 60, poz. 436).

4) Winni wykroczenia przepisów niniejszego zarządzenia ulegną karze, przewidzianej w art. 2 wyżej wspomnianej ustawy.

Lublin, dn. 29 września 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota.*

Zarządzenie Nr. 259.

Zarządzenie moje z dnia 24 kwietnia 1930 r. Nr. 146 — anuluję.

System wypłaty zarobków robotnikom zatrudnionym w Wydziale Budownictwa pozostawiam bez zmiany.

Lublin, dn. 30 września 1930 r.

Kierownik Zarządu Miejskiego m. Lublina (—) *J. Piechota.*

STATUT

organizacyjny pomocy lekarskiej dla pracowników miejskich miasta Lublina.

§ 1. Pomoc lekarską i wszelkie świadczenia z tą pomocą związane pracownicy miejscy, gdy ich życiu, zdrowiu lub zdolności do pracy zagraża niebezpieczeństwo, otrzymują na koszt Magistratu m. Lublina lub poszczególnych przedsiębiorstw miejskich.

§ 2. Uprawnienia do korzystania z pomocy lekarskiej pracownika Magistratu m. Lublina, oraz członków jego rodziny, wstępnych i zstępnych, rodzaj pomocy lekarskiej, czas jej trwania, oraz wszelkie świadczenia związane z lecznictwem i wypłatą zasiłków pieniężnych za czas niezdolności do pracy wskutek choroby, będą regulowane zgodnie z obowiązującą ustawą o Kasach Chorych, zawartą w D. U. R. P. Nr. 44/20 § 272, w myśl wskazań §§ 3 i 4 niniejszego statutu.

§ 3. Na czas trwania choroby i niezdolności do pracy pracownik miejski otrzymuje pełne pobory służbowe w ciągu 39 tygodni, w drodze wyjątku za zezwoleniem Zarządu miasta — w ciągu 52 tygodni.

§ 4. Pracownik, otrzymujący za czas choroby pełne swoje wynagrodzenie, określone w § 3, nie może rościć do Zarządu miasta innych pretensyj pieniężnych, ponieważ w wynagrodzeniu tem jest już obliczony 60% zasiłek za czas trwania choroby i niezdolności do pracy.

§ 5. Organizacja i wykonanie lecznictwa spoczywa w rękach Naczelnika Wydziału Zdrowia Publicznego Magistratu m. Lublina.

§ 6. Pomoc lekarska jest oparta na zasadzie wolnego wyboru lekarza z pośród tych lekarzy, z którymi Zarząd Miasta zawarł odpowiednie umowy.

§ 7. Kwalifikują pracowników i członków ich rodzin do korzystania z pomocy lekarskiej wyłącznie lekarze miejscy.

§ 8. W wypadkach chorób obłożnych, wymagających wizyty lekarza w domu chorego, biuletyn do lekarza wydaje lekarz miejski, po uprzedniem zebraniu danych anamnestycznych o potrzebie wizyty. Na odpowiednim odcinku biuletynu lekarz ordynujący stwierdza potrzebę wizyty. W razie stwierdzenia przez lekarza, że wizyta była zbędna, koszta ponosi pracownik miejski.

§ 9. Koszta dorożek opłaca pracownik miejski, o ile odległość miejsca zamieszkania chorego od miejsca zamieszkania lekarza wynosi więcej, niż jeden kilometr.

§ 10. Z chwilą rozpoczęcia leczenia przez wybranego lekarza, pracownik miejski, względnie jego rodzina, może zmienić ordynującego lekarza tylko za zgodą tegoż samego lekarza, lub za zgodą Naczelnika Wydziału Zdrowia. Prośba o zmianę lekarza musi być odpowiednio umotywowana.

§ 11. Wynikłe na tem tle spory rozstrzyga Naczelnik Wydziału Zdrowia Publicznego.

§ 12. Wszelkie zabiegi lekarskie muszą uprzednio być polecone do wykonania przez Naczelnika Wydz. Zdrowia Publicznego lub lekarza miejskiego, upoważnionego przez Naczelnika Wydziału. W tym celu korzystający z pomocy lekarskiej przedkłada Naczelnikowi Wydziału opinję lekarza ordynującego i po zatwierdzeniu jej uzyskuje specjalny biuletyn na wykonanie zaleconego zabiegu.

§ 13. Za chorych, wymagających kuracji szpitalnej, Zarząd miasta będzie opłacał taksę szpitalną według klasy trzeciej, bez względu na zajmowane stanowisko służbowe.

§ 14. Świadczenia lecznicze, pociągające za sobą leczenie sanatoryjne, klimatyczne, zakupienia kosztowniejszych, a niezbędnych protez et. c., mające na celu przywrócenie zdolności do zarobkowania. Zarząd miasta zatwierdza na wniosek Wydziału Zdrowia Publicznego, umotywowany opinją komisji lekarskiej z udziałem Naczelnika Wydziału.

§ 15. W wypadkach nagłych, nie cierpiących zwłoki, uprawnieni do korzystania z pomocy lekarskiej mogą wezwać bez biuletynu miejskiego, każdego lekarza zamieszkałego w Lublinie. Koszta związane z tą pomocą regulują sami, o ile jednak w ciągu trzech dni złożą do Wydziału Zdrowia zaświadczenie lekarza, udzielającego pomoc, że takowa wymagała interwencji lekarskiej oraz przedłożą do zatwierdzenia Naczelnika Wydziału Zdrowia rachunek za pomoc lekarską, to Kasa miejska wypłaci koszta porady lekarskiej nie więcej jednak, jak do wysokości cennika, ogłoszonego dla lekarzy przez Lubelską Izbę Lekarską.

§ 16. Wszelkie sprawy związane z umieszczeniem chorych w szpitalach, regulowanie rachunków szpitalnych, lekarskich, aptecznych, sanatoryjnych i t. d. załatwia Wydział Zdrowia Publicznego. Koszta związane z leczeniem stałych pracowników (urzędników) przedsiębiorstw miejskich Rzeźni, Gazowni, Kanalizacji i Wodociągów, Elektrowni Miejskiej i Komunikacji Autobusowej będą wypłacane z funduszów miejskich na rachunek każdego z wymienionych przedsiębiorstw, Pomoc lekarska dla pracowników przedsiębiorstw jest taka sama, jak dla innych pracowników miejskich.

§ 17. Wydział Zdrowia Publicznego prowadzi kontrolę wszystkich wydatków, związanych z udzielaną pomocą lekarską, prowadzi również statystykę udzielonych porad, oraz czuwa, aby wydatki na pomoc lekarską nie przekraczały ustalonego na ten cel kredytu budżetowego, a w razie jego przekroczenia stawia wnioski do Zarządu miasta o jego zwiększenie.

§ 18. Pomoc lekarsko-dentystyczna udzielana będzie według wskazań miejskiego stomatologa przez lekarzy dentystów, z którymi Zarząd miasta zawarł odpowiednie umowy, z uwzględnieniem zasad świadczeń na protezy zębowe, przyjętych w Kasach Chorych.

§ 19. Specjalne regulaminy szczegółowe określą tryb postępowania lekarzy miejskich i sposób korzystania pracowników miejskich z miejskiej organizacji pomocy lekarskiej, a także Wydział Zdrowia Publicznego zorganizuje nieodzowną pomoc lekarską dla pracowników miejskich przez ustalenie potrzebnych lekarzy prywatnych o różnych specjalnościach, oraz lekarzy—dentystów, akuszerek i t. d.

§ 20. Do obowiązków Naczelnika Wydziału Zdrowia Publicznego należy: zawieranie najkorzystniejszych poszczególych umów ze związkowemi organizacjami lekarskiemi, lub poszczególnymi lekarzami, zakładami pomocy lekarskiej, sanatorjami, domami zdrowia i t. p. Umowy te dla ważności swej muszą być zatwierdzone, jako obowiązujące, przez Zarząd miasta.

§ 21. Emerytowani pracownicy miejscy, pozostający bez zajęcia, oraz członkowie ich rodzin, mieszkający razem z nimi i pozostający na wyłącznem ich utrzymaniu, korzystają z pomocy lekarskiej na równi ze stałymi pracownikami miejskimi, z wyjątkiem zasiłków pieniężnych.

§ 22. Zwolnionym pracownikom kom miejskim i ich rodzinom, korzystającym z pomocy lekarskiej na rachunek miasta, przysługuje pomoc lekarska na warunkach określonych artykułem 36 Ustawy o Kasach Chorych, z wyjątkiem zasiłków pieniężnych.

§ 23. Wszelkie wzywanie lekarza i korzystanie z pomocy lekarskiej bez uzasadnionej potrzeby, lub też przekazywanie pomocy lekarskiej (biuletynów) na rzecz osób trzecich nie mających prawa do pomocy lekarskiej na rachunek miasta, będzie karane i winni popełnionych nadużyć będą pociągani do odpowiedzialności dyscyplinarnej, jak za inne przekroczenia służbowe, mające na celu działanie na szkodę miasta.

§ 24. Pracowników miejskich obowiązuje zasada oszczędności.

§ 25. Statut niniejszy obowiązuje Zarząd miasta w stosunku do pracowników miejskich do czasu jego od-

wołania. Odwołanie może nastąpić po 4-o tygodniowem zawiadomieniu ogółu pracowników.

Lublin, dn. 30 czerwca 1930 r.

(—) Dr. Garbaczewski,
(—) Pieczyrak,
(—) Dr. Brzeziński,
(—) Fr. Rupniewski,
(—) Jaworski,
(—) Dr. Kujawski,
(—) Litwiński.

Niniejszy statut organizacyjny pomocy lekarskiej dla pracowników miejskich m. Lublina akceptuję.

Lublin, dnia 14.VI 1930 r.

Kierownik Zarządu miejskiego
m. Lublina
(—) J. Piechota.

Za zgodność:

Naczelnik Wydziału
w z. **Rupniewski.**

REGULAMIN

udzielania pomocy lekarskiej pracownikom miejskim miasta Lublina.

§ 1. Wydział Zdrowia Publicznego wydaje za okazaniem legitymacji lub jednorazowego zaświadczenia biuletyny na porady lekarskie w godzinach od 9 do 10 i od 11 do 13 codziennie, a w niedziele i święta w nagłych wypadkach choroby od 11 do 12 wszystkim pracownikom miejskim uprawnionym do korzystania z miejskiej organizacji pomocy lekarskiej oraz członkom ich rodzin. Pracownicy wydzielonych przedsiębiorstw miejskich, (Rzeźnia, Gazownia, Kanalizacja i Wodociągi, Elektrownia i i Miejska Komunikacja Autobusowa et c.) oraz członkowie ich rodzin otrzymują pomoc lekarską na tych samych zasadach.

§ 2. Uprawniony do korzystania z pomocy lekarskiej pracownik miejski, lub członek jego rodziny zgłasza się z biuletynem w godzinach, określonych w § 1, do ordynującego w Wydziale Zdrowia Publicznego lekarza miejskiego, który udziela choremu porady lekarskiej na miejscu lub też skierowuje go do jednego z lekarzy, udzielających porad pracownikom miejskim na mocy umowy, czyniąc odpowiednią adnotację na biuletynie. W wyjątkowych wypadkach, gdy w godzinach urzędowych zajdzie konieczność skierowania pracownika lub członka jego rodziny do jednego z lekarzy prywatnych, udzielających porad pracownikom miejskim, a żadnego z pp. lekarzy miejskich w Wydziale nie będzie, odnośną adnotację na biuletynach podpisuje referent Wydziału.

§ 3. W wypadku skierowania chorego do lekarza prywatnego, choremu przysługuje prawo wolnego wyboru lekarza z pośród tych, z którymi Magistrat zawarł umowę.

§ 4. Jeśli zachodzi potrzeba następnej wizyty, lekarz ordynujący zaznacza to na odpowiednim odcinku biuletynu, uwidoczniając datę następnej wizyty. Pacjent zgłasza się z tym odcinkiem do Wydziału Zdrowia po nowy biuletyn.

§ 5. Wezwanie do obłożnie chorych odbywa się w ten sposób, iż zgłaszający się po otrzymaniu biuletynu w kancelarji Wydziału Zdrowia, udaje się do urzędującego lekarza miejskiego, który po zebraniu danych anamnestycznych, skierowuje zainteresowanego do lekarza według specjalności. W tym wypadku zgłaszający się ma prawo wolnego wyboru lekarza z pośród tych lekarzy, z którymi Magistrat zawarł umowę.

§ 6. W razie opłacenia lekarza w wypadku nagłym z własnych funduszów, pracownik miejski, ubiegający się o zwrot poniesionych kosztów, winien złożyć do Wydziału Zdrowia Publicznego w ciągu 3-ch dni od daty poczynionych wydatków odpowiednio umotywowane podanie wraz z pokwitowaniem lekarza na otrzymane honorarjum z wymienieniem nagłości wypadku. Po uznaniu konieczności poczynionych wydatków, Naczelnik Wydziału Zdrowia skieruje to podanie do zapłaty.

§ 7. Wszelkie zabiegi fizyko-terapeutyczne, chirurgiczne, okulistyczne, laryngologiczne, ginekologiczne, masaże et. c., wskazane przez lekarza ordynującego, muszą być zatwierdzone przez Naczelnika Wydziału Zdrowia Publicznego, lub lekarza miejskiego, upoważnionego przez niego. W tym celu chory zgłasza się z odcinkiem biuletynu, na którym lekarz ordynujący wyznaczył zabieg, do kancelarji Wydziału Zdrowia, gdzie otrzymuje biuletyn, poczem udaje się do Naczelnika Wydziału i uzyskuje jego podpis na wykonanie zabiegu, o ile takowy jest ze względu na stan zdrowia koniecznym.

§ 8. Wszyscy pracownicy miejscy winni być zaopatrzeni przez Wydział Spraw Ogólnych, względnie przez Dyrekcję przedsiębiorstwa w odpowiednie legitymacje, uprawiające ich oraz członków ich rodzin do korzystania z miejskiej pomocy lekarskiej. W legitymacji tej winni być uwidocznieni wszyscy członkowie rodziny pracownika miejskiego, uprawnionego do korzystania z pomocy lekarskiej na rachunek miasta, z podaniem ich daty urodzenia, stosunku pokrewieństwa, imion i nazwiska.

§ 9. Wydział Spraw Ogólnych i Dyrekcje Przedsiębiorstw wydzielonych sporządzą i nadeślą do Wydziału Zdrowia Publicznego listę pracowników i ich rodzin, uprawnionych do korzystania z pomocy lekarskiej i systematycznie zawiadamiać będą Wydział Zdrowia o nowoprzybyłych pracownikach i o ustępujących z pracy, dokładnie wyszczególniając datę przyjęcia lub ustąpienia z pracy.

§ 10. O prawie korzystania z pomocy lekarskiej, w czasie jej trwania i wszelkich świadczeniach, związanych z tą pomocą, opinjuje Wydział Zdrowia Publicznego, zgodnie z Ustawą o Kasach Chorych (Dz. Ust. R. P. Nr. 44 par. 272).

§ 11. Ustala się trzy odmienne kolory biuletynów, a mianowicie: dla pracowników zatrudnionych w administracji — biały, różowy dla pracowników przedsiębiorstw miejskich, i zielony dla pomocy dentystycznej.

§ 12. Za chorych, wymagających kuracji szpitalnej, Zarząd miasta będzie opłacał taksę szpitalną, według klasy trzeciej, bez względu na zajmowane stanowisko służbowe.

§ 13. Za leki, wydane na podstawie recepty, niepodpisanej przez lekarza, Zarząd miasta płacić nie będzie.

Lublin, dn. 30 czerwca 1930 r.

(—) Dr. Garbaczewski,
(—) Pieczyrak,
(—) Dr. Brzeziński,
(—) Dr. Rupniewski,
(—) Dr. Kujawski,
(—) Jaworski,
(—) Litwiński.

Niniejszy regulamin organizacyjny pomocy lekarskiej dla pracowników miejskich m. Lublina akceptuję.

Lublin, dn. 11 lipca 1930 r.

Kierownik Zarządu miejskiego
m. Lublina
(—) **J. Piechota.**

Za zgodność:
Naczelnik Wydziału
w z. **Rupniewski.**

Kierownik Zarządu miejskiego **J. Piechota.**
Naczelnik Wydziału **Jaworski.**

Rozporządzenia Rządowe.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 12 września 1930 r.
o karach dla ochrony swobody wyborów.

Na podstawie art. 44 ust. 5 Konstytucji postanawiam co następuje:

Art. 1. Kto bezprawnie wpływa na wynik głosowania przy wyborach do Sejmu lub Senatu, w szczególności:

a) sporządza listę głosujących z pominięciem uprawnionych lub wpisaniem nieuprawnionych,

b) używa podstępu celem nieprawidłowego sporządzenia listy głosujących,

c) uszkadza, ukrywa, przerabia lub podrabia protokuły lub inne dokumenty głosowania,

d) składa głos, nie będąc do tego uprawniony,

e) dopuszcza się nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów,

ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 2. Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza:

a) odbyciu zgromadzenia, poprzedzającego głosowanie,

b) swobodnemu wykonywaniu prawa głosowania,

c) głosowaniu lub obliczeniu głosów,

ulega karza więzienia do lat pięciu.

Art. 3. Kto używa przemocy, groźby bezprawnej lub podstępu celem wywarcia wpływu na sposób głosowania osoby uprawnionej lub celem powstrzymania jej od głosowania,

ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 4. Kto udziela lub obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej uprawnionemu do głosowania lub innej osobie celem wywarcia wpływu na sposób głosowania osoby uprawnionej lub celem powstrzymania jej od głosowania.

ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 5. Kto, będąc uprawniony do głosowania, za głosowanie w sposób umówiony lub powstrzymanie się od głosowania przyjmuje lub żąda korzyści majątkowej lub osobistej dla siebie lub innej osoby,

ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 6. Kto za wywarcie wpływu na sposób głosowania uprawnionego lub za powstrzymanie go od głosowania przyjmie lub żąda korzyści majątkowej lub osobistej dla siebie lub innej osoby,

ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 7. Kto przy głosowaniu tajnem zapoznaje się w sposób bezprawny z treścią cudzego głosu,

ulega karze aresztu do roku lub grzywny do 5000 zł.

Art. 8. Jeżeli przestępstwa przewidzianego w niniejszem rozporządzeniu dopuścił się urzędnik podczas urzędowania lub w związku z urzędowaniem, sąd winien okoliczność tę uznać za obciążającą.

Art. 9. § 1. W razie skazania na karę pozbawienia wolności powyżej trzech miesięcy, sąd może orzec jako karę dodatkową utratę piastowanych mandatów oraz utratę czynnego i biernego prawa wyborczego do wszelkich ciał ustawodawczych, samorządowych, społecznych lub zawodowych, na okres czasu od roku do lat pięciu.

§ 2. W razie skazania na karę pozbawienia wolności powyżej jednego roku sąd może orzec karę dodatkową utraty praw publicznych na okres czasu od lat dwu do dziesięciu.

§ 3. Kara wymieniona w § 2 obejmuje: utratę piastowanych mandatów, czynnego i biernego prawa wyboru do wszelkich ciał ustawodawczych, samorządowych,społecznych lub zawodowych, prawa sprawowania funkcyj obywatelskich w wymiarze sprawiedliwości, utratę urzędów i stanowisk publicznych, adwokatury i notarjatu oraz utratę zdolności do ich uzyskania przez czas oznaczony w wyroku na podstawie § 2.

§ 4. Kary dodatkowe i skutki skazania, przewidziane w powszechnych ustawach karnych, nie mają zastosowania do przestępstw przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu.

Art. 10. Usiłowanie przestępstw określonych w niniejszem rozporządzeniu jest karalne.

Art. 11. § 1. Ściganie przestępstw przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu przedawnia się po upływie lat trzech od ich popełnienia.

§ 2. Terminy podwójne, określone w art. 68 p. 2 i 3 Kodeksu Karnego z 1903 r. oblicza się w stosunku do terminu oznaczonego w § 1.

Art. 12. Urzędnikiem w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest każda osoba, pełniąca funkcje publiczne w imieniu Państwa lub samorządu. Za urzędników uważać również należy członków komisyj wyborczych.

Art. 13. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z 1852 r. przestępstwa przewidziane w niniej-

szem rozporządzeniu są występkami; zamiest więzienia orzeka się ścisły areszt.

Art. 14. Do rozpoznawania spraw o przestępstwa określone w niniejszem rozporządzeniu właściwy jest sąd okręgowy. Postępowanie w tych sprawach odbywa się według postanowień kodeksu postępowania karnego.

Art. 15. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 16. § 1. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 2. Równocześnie tracą moc obowiązującą następujące postanowienia:

a) art. 1—7 dekretu z dnia 8 stycznia 1919 r. o postanowieniach karnych za przeciwdziałanie wyborom do Sejmu i wykonywaniu obowiązków poselskich (Dz. P. P. P. Nr. 5, poz. 96),

b) ustawa z dnia 12 lutego 1930 r. o ochronie swobody wyborów przed nadużyciem władzy urzędników (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 123),

oraz o ile dotyczą wyborów do Sejmu i Senatu:

c) §§ 1 — 14 i 20 oraz o ile dotyczą zgromadzeń wyborców §§ 15—16 ustawy z dnia 26 stycznia 1907 r., zawierającej postanowienia karne dla ochrony swobody wyborów i zgromadzeń (Dz. P. P. austr. Nr. 18),

d) §§ 107 — 109 kodeksu karnego z 1871 r.

Prezydent Rzplitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojsk. *J. Piłsudski*

Minister: *J. Beck*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*

Minister Wyznań Relig. i Oświecenia Publicznego: *Sł. Czerwiński*

Minister Rolnictwa: *Leon J. Połczyński*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Kühn*

Minister Robót Publ.: *Matakiewicz*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *A. Prystor*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Zakres pracy Komisji Obywatelskich

przy Zarządzie miasta Lublina.

Uzupełniając ogłoszony w „Dzienniku Zarządu m. Lublina" Nr. 4 z dnia 3.VI b. r. i miejscowej prasie skład Komisji Obywatelskich przy Zarządzie miasta, obecnie ogłaszamy jeden z regulaminów, którym kierują się prace Komisji.

Dla ścisłości zaznaczamy, że regulaminy opracowują i uchwalają same Komisje, i że pracują zupełnie samodzielnie posiadając swego przewodniczącego, zastępcę i sekretarza. Odpisy protokułów doręczane są Kierownikowi Zarządu Miasta, który we wszystkich sprawach natury poważniejszej komunikuje się z odpowiednią Komisją.

Dla przykładu podajemy regulamin Komisji Obywatelskiej dla Elektrowni Miejskiej.

§ 1. Celem zbadania racjonalności pracy w przedsiębiorstwie, zasad prowadzenia przedsiębiorstwa, a także poczynienia na podstawie odpowiednich badań racjonalnej oszczędności — Kierownik Zarządu Miejskiego powołuje Komisję z głosem opinjodawczym.

§ 2. W skład komisji wchodzi 5 osób, powołanych przez Kierownika Zarządu Miejskiego. Oprócz tych 5 osób w obradach Komisji mogą brać udział z głosem doradczym: Kierownik Zarządu Miejskiego, Delegat

Urzędu Wojewódzkiego, Delegat Bannu Gospodarstwa Krajowego, oraz dyrektor przedsiębiorstwa. Do prowadzenia protokułu z obrad Kierownik Zarządu Miejskiego wyznacza urzędnika Magistratu.

§ 3. Komisja wybiera z pośród siebie przewodniczącego oraz jego zastępcę zwykłą większością głosów. Przewodniczący kieruje pracami Komisji. Komisja może wyłaniać ze swego grona Podkomisję w celu dokładnego zbadania poszczególnych działów pracy, ewentualnie powoływać rzeczoznawców.

§ 4. Członkowie Komisji nie mogą wydawać bezpośrednio dyrektorom przedsiębiorstwa jakichkolwiek zarządzeń, mających na celu zmianę dotychczasowego sposobu urzędowania. Członkowie Komisji komunikują, względnie żądają wyjaśnień od poszczególnych urzędników przez dydyrektora przedsiębiorstwa, lub Kierownika Zarządu Miejskiego.

§ 5. Do zakresu działania Komisji należy: badanie celowości pracy, kalkulacji, płac pracowników, sprawdzanie sposobu nabywania i zbywania materjałów i produktów oraz ich cen, sprawdzanie wyboru dostawców i warunków tranzakcji przez porównywanie z cenami rynkowemi, oraz sposobu prowadzenia robót; przed oddaniem poszczególnych robót przedsiębiorcom Komisja może badać umowy z punktu widzenia interesów miasta i śledzić za wykonaniem tych umów. Ponadto Komisja opinjuje w sprawach, dotyczących Elektrowni a wnoszonych na porządek dzienny przez Kierownika Zarządu Miejskiego, lub też z własnej inicjatywy.

§ 6. Członkowie Komisji obowiązani są zachować tajemnicę w stosunku do wiadomości, dotyczących spraw, rozpatrywanych na Komisji, rozgłaszanie których mogłoby szkodzić interesom Miasta.

§ 7. Komisję i Podkomisję zwołuje przewodniczący według swego uznania, lub na wniosek Kierownika Zarządu Miejskiego, albo też dwóch członków Komisji.

Obrady Komisji są ważne, o ile na posiedzenie przybyła więcej niż połowa jej członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów obecnych członków Komisji; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Z obrad prowadzi się protokuł, podpisany przez przewodniczącego i członków Komisji. Odpis protokułu otrzymuje Kierownik Zarządu Miejskiego.

§ 8. Każdy członek Komisji, o ile jego wniosek lub projekt nie uzyskał większości głosów na Komisji — może takowy przedłożyć Zarządowi Miasta.

§ 9. Kierownik Zarządu Miejskiego, o ile nie zgadza się z opinją Komisji, względnie z jej przedłożonemi projektami, udziela Komisji umotywowanych wyjaśnień.

§ 10. Czynności swe członkowie Komisji pełnią honorowo. O ile zajdzie potrzeba wyjazdu poza granicę m. Lublina, Kasa Elektrowni Miejskiej zwraca koszta przejazdu II klasy i zwrot kosztów utrzymania do zł. 25 za każdą dobę spędzoną w podróży. W razie potrzeby wyjazdów do Elektrowni lub na miejsce wykonanych robót Zarząd Miasta dostarczy środków lokomocji.

§ 11. Ewentualne wynagrodzenie rzeczoznawców może być udzielone tylko za zgodą Kierownika Zarządu Miejskiego.

§ 12 Wspólne posiedzenia różnych Komisji mogą być zwoływane po porozumieniu się przewodniczących Komisji i Kierownika Zarządu Miejskiego.

Elektrownia Miejska w Lublinie.

Elektrownia miejska w Lublinie należy do inwestycji, pobudowanych przez Magistrat kosztem t. zw. pożyczki Ulenowskiej. Budowę rozpoczęła w październiku 1927 r. firma Ulen, od marca zaś 1928 r. budowę prowadził Magistrat we własnym zakresie, stworzywszy w tym celu „Biuro Budowy Elektrowni Miejskiej".

Dnia 11 listopada 1928 roku ro-

boty zostały ukończone i elektrownię oddano do użytku publicznego.

Na pokrycie kosztów budowy elektrowni miasto zaciągnęło pożyczki na łączną sumę około 9.000.000 złotych, z których przypada około 5.000.000 złotych na efektywne wydatki, reszta zaś t. j. około 4.000.000 zł. na koszty zaciągnięcia pożyczek: Ulenowskiej, sanacyjnej i budowlanej.

W elektrowni zainstalowano: 2 turbozespoły po 1000/1400 kW. każdy, 3000 obrotów, 6000 woltów, 50 okresów, wyrobu szwedzkiej firmy STAL, syst. Ljunstroem, 2 kotły wodnorurkowe (Fitzner i Gamper w Sosnowcu) po 250 m. kw. każdy, chłodnicę o wydajności 800 m^3 na godzinę, a także inne niezbędne urządzenia pomocnicze.

Sieć elektryczna wykonana jest częściowo jako podziemna, kablowa, częściowo jako napowietrzna. Napięcie na sieci 380/220 woltów.

W chwili obecnej miasto posiada około 38 klm. sieci kablowej i około 29 klm. sieci napowietrznej.

O rozwoju elektrowni świadczą następujące cyfry:

Rok	Miesiąc	Ilość abonentów	Moc przyłączona do sieci kW.	Ilość wyprodukowanych kWh
1929	Sierpień	1240	1620	154.100
	Wrzesień	1480	1800	175.800
	Październik	1870	1950	228.000
	Listopad	2430	2250	256.100
	Grudzień	2700	2340	287.700
1930	Styczeń	3230	2610	281.900
	Luty	3470	2700	249.800
	Marzec	4103	2768	254.500
	Kwiecień	4270	2850	247.100
	Maj	4600	2970	254.500
	Czerwiec	5014	3314	256.300
	Lipiec	5424	3503	288.800
	Sierpień	5681	3660	310.000

Do odbiorców elektrowni należą oprócz osób i przedsiębiorstw prywatnych także i objekty wojskowe, poczta i telegraf, stacja kolejowa oraz Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe, jako największy konsument w przyszłości.

Wobec stale zwiększającego się zapotrzebowania na energję elektryczną należy przypuszczać, że zainstalowane na elektrowni maszyny osiągną w tym roku szczyt swojej wydajności i że w roku przyszłym koniecznem będzie ustawienie jeszcze jednej maszyny o mocy 3000 kW. Pertraktacje z dostawcami w tym względzie zostały już rozpoczęte i sprawa będzie w niedługim czasie ostatecznie zdecydowana przez Zarząd Miasta.

Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Lublinie.

Pierwotnie miasto Lublin nie posiadając kanalizacji było zaopatrzone tylko w Wodociągi, które powstały w 1891 r. i były prowadzone przez koncesjonarjusza Weisblata do 1918 r., kiedy był ustalony Zarząd Państwowy, zaś w 1921 r. miasto wystąpiło na drogę sądą o wykup wodociągów od koncesjonarjusza i od tego czasu ustanowiony był Zarząd Sądowy. Dopiero 30 września 1929 r. na mocy Wyroku Sądu Najwyższego Wodociągi przyjęte zostały na własność miasta i włączone do nowych wodociągów i kanalizacji, wybudowanych przez firmę Ulen et Company i uruchomionych w m-cu listopadzie tegoż

roku, stąd powstało duże przedsiębiorstwo pod nazwą Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Lublinie z rozległą siecią wodociągową, wynoszącą 62 klm. i siecią kanalizacyjną. wynoszącą 46 klm.

Wodociągi czerpią wodę z 8 studzien artezyjskich głębokości 50 mtr. każda usytuowanych na Wrotkowie o wydajności 12.000.000 litr. wody na dobę. Z Wrotkowa woda częściowo grawitacyjnie, częściowo przy pomocy pomp niskiego ciśnienia doprowadzana jest do zbiornika o pojemności 3,500 mtr.^{3} położonego przy stacji pomp wysokiego ciśnienia nad Bystrzycą przy Al. Marszałka Piłsudskiego, stąd za pomocą pomp wysokiego ciśnienia pracujących trójfaz. prąd. o napięciu 6000 volt przy wydajności 700 mtr. na godzinę wpływa do sieci rozdzielczej wodociągów, napełniając jednocześnie wieżę ciśnień o pojemności 2000 mtr.^{3} położoną przy szosie warszawskiej.

System kanalizacji rozdzielczy, przyczem sieć kanalizacyjna składa się z betonowych kanałów oraz rur cementowych o średnicy od 600 do 200 m/m i głównego kolektora o wym. 1200×800 m/m.

Scieki domowe przechodząc syfonem pod Bystrzycą wpływają przez główny kolektor do piaskownika, następnie przechodzą przez kraty do komory zbiorczej stąd są przepompowywane do studzien Imhoffa, które mogą przyjąć 700 mtr. ścieków na godzinę, komory szlamowe studni przy powyższej wydajności mogą magazynować szlam w przeciągu 5 – 6 miesięcy, po upływie którego to czasu szlam wypuszcza się perjodycznie na złoża szlamowe, wyschnięty zaś na złożach szlamowych może być użyty jako nawóz.

Obecnie pompuje się około 3.500 mtr.^{3} wody na dobę, przez stację przepompowań ścieków przechodzi około 1,200 mtr.^{3} na dobę. Z wodociągiem jest połączonych 720 nieruchomości skanalizowanych zaś jest 220 posesji.

Praca Oddziału Drogowego Magistratu m. Lublina w bież. sezonie budowlanym.

Magistrat, pragnąc zatrudnić jak największą ilość bezrobtnych w kończącym się już sezonie budowlanym, ustalił pracę 5 dni w tygodniu na dwie zmiany, każda po 6 godzin. To rozwiązanie sprawy pozwoliło zatrudnić przeszło 1200 bezrobotnych. By dać ludziom pracę Magistrat zmuszony był poza zasadniczemi i koniecznemi pracami zatrudniać bezrobotnych i tam gdzie praca w r. b. nie była gwałtowną, a zmuszał go do tego brak funduszów na materjały konieczne do budowy.

Jakie roboty się wykonuje i co zostało wykonane.

1) Roboty w Al. Racławickiej,

a) wykonano koryta na długości 1140 metrów,

b) wykonano podłoża złożone z piasku i gruzu na długości 800 m. b.,

c) zabrukowano klinkierem otrzymanym jako subwencję w naturze od Państwa na długości 460 m. b. Na dokończenie całej Al. Racławickiej t. j. na brakujące 680 metrów, Magistrat, ze względu na szczupłe własne fundusze, czyni starania o pożyczkę od t. zw. Funduszu Drogowego. Objazd tymczasowy z kamienia polnego został zerwany i na jego miejsce przygotowuje się teren pod zieleńce. Obie strony Aleji zostaną wysadzone jeszcze w tym roku drzewkami.

2) Drugą ważną robotą, jaka została wykonana jest regulacja Al. Długosza, Rynek Wieniawski i ul. Snopkowska. Roboty te stanowią jeden jakby konpleks robót. Obecnie roboty regulacyjne i brukarskie są w Al. Długosza całkowicie skończone. Pozostało tylko urządzić po obu stronach jezdni trawniki, które zostaną wykonane w przyszłym roku. **Praca na Rynku Wieniawskim polegająca** na wykonaniu robót ziemnych, została ukończona, i dzięki czemu z dzikiego stanu (jaki był dotychczas na Rynku) otrzymano regularny plac ze skarpami umocnionemi darnią i

schodami zejścia dla pieszych. Regulacja niestety nie objęła całego Rynku, a to z powodu braku zgody kilku właścicieli domów. Na wspomnianym Rynku, Magistrat projektuje urządzenie placu targowego. W tym roku została zabrukowana jezdnia Rynku Wieniawskiego na szerokości 5 metrów. **Na ul. Snopkowskiej zostały wykonane** roboty ziemne, przez co poziom ulicy podniesie się, rowy skasowano i spadek ulicy znacznie się złagodził. Nie mając środków na całkowite zabrukowanie ulicy, Magistrat jednak wykona rynsztoki odwadniające, które przyczynią się w znacznej mierze do osuszenia ulicy i polepszenia jej stanu.

3) **Ulica do Urzędu Ziemskiego.**

Roboty ziemne, polegające na zniwelowaniu całej ulicy i na nadaniu jej prawidłowego spadku, zostają ukończone. Dzięki otrzymaniu materjału od Urzędu Ziemskiego w postaci kamienia i płyt chodnikowych została ulica ta zabrukowana tak zwaną półkostką bazaltową i ułożony został z jednej strony chodnik z płyt betonowych.

4) Wykonanie ulic przy tak zwanej kolonji inżynierskiej w Obozie Zachodnim, polegających na robotach ziemnych, ukończono. Obecnie Magistrat czyni starania u właścicieli przylegających parceli o otrzymanie materjałów na wykonanie jezdni i chodników. Ze względu na minimalny ruch kołowy i pieszy możnaby wykonać, ze względu na mały koszt, jezdnię ze szlaki.

5) **Regulacja placu przy Kościele** garnizonowym przy ul. Racławickiej. Stosownie do życzenia władz wojskowych, Magistrat przystąpił do regulacji powyższego placu, jak również do wykonania przedłużenia Al. Długosza. Roboty ziemne są prawie ukończone.

Budowa przedłużenia Al. Dolej 3-go Maja (roboty ziemne).

Wykonanie tej ulicy dla mieszkańców t. zw. Czechówki ma bardzo doniosłe znaczenie, gdyż w ten sposób dzielnica ta uzyska proste połączenie z miastem za pomocą ul. Dolnej 3-go Maja do wylotu ulic Północnej z Bonifraterską. W tym roku projektuje się wykonanie tylko robót ziemnych, jednak ze względu na późne rozpoczęcie robót, na trudności prawne, prace ziemne w tym roku nie zostaną ukończone.

Aczkolwiek Magistrat projektował rozpoczęcie tej roboty w miesiącach ubiegłych i wszystko ma przygotowane na rozpoczęcie tej roboty, to sprawa odwleka się z powodu trudności, uzyskania zgody właścicieli posesji przez które ma przechodzić powyższa ulica. Regulację rzeki Czerniejówki według projektu wykonanego przez Dyrekcję Robót Publicznych w Lublinie rozpoczęto w początkach sierpnia b. r. Oprócz tych głównych robót część bezrobotnych zajęta jest w przedsiębiorstwach miejskich jak plantacja miejska, wodociągi i kanalizacja, elektrownia, gazownia gdzie wykonuje się przy ich pomocy doraźne roboty.

OPIS ROBÓT.

I.

Budowa prowizorycznej jezdni ze szlaki na odcinku ulicy Krochmalnej od Włościańskiej do Placu Wyścigowego.

Wspomniany odcinek na ul. Krochmalnej ma długości 1 kilometr, przedstawiał ,koryto napełnione do 30 centymetrów kurzem. Przejazd na tym odcinku dla samochodów w miękkim, sypkim gruncie utrudniony, a przejeżdżające pojazdy podnosiły tuman kurzu, pokrywając jedących grubą warstwą pyłu. Magistrat miasta Lublina wykonał prowizoryczną jezdnię ze szlaki ponosząc wyłącznie tylko koszta robocizny, a koszta materjałów: szlaki, wody i przewóz tychże pokryło Towarzystwo Zachęty Hodowli Koni w Lublinie. W ten sposób powstała prowizoryczna droga do Placu Wyścigowego, którą nadal projektuje się konserwować.

II.

Regulacja ulicy Sierakowszczyzny.

Przed przystąpieniem do robót przy ulicy Sierakowszczyzna na odcinku

70 metrów posiada jezdnia szerokości 1.20 mtr. i w spadzistym wąwozie o pochyłych b. skarpach dochodzących do 3.5 m. wysokości. Ruch więc kołowy był utrudniony, a wyminięcie się dwóch wozów wykluczone. Dokonana regulacja polegała na posunięciu jezdni do 5 mtr. z odwodnieniem i nadaniem skarpom przepisowego spadku. Obecnie na ukończenie dalszych części tych robót z podobną skarpą na przestrzeni 100 mtr., pozostanie poszerzenie jezdni w sironę miasta.

III.

Regulacja ulicy Północnej i przedłużenie ulicy Obywatelskiej.

Wspomniane niezabrukowane ulice skutkiem właścjwości gruntu, posiadały niemożliwe do przebycia doły, brak był koniecznych spadków. Obecnie wykonana została regulacja ulicy Północnej na odcinku od Bonifraterskiej do Obywatelskiej polegająca na usunięciu dołów i wzgórków i nadanie jezdni profilu. Na ulicy Obywatelskiej są obecnie prowadzone roboty polegające na nadaniu jezdni spadku podłużnego i poprzecznego i wykonanie po obu stronach rowów odwadniających.

IV.

Regulacja ulic Zgodnej, Składowej, Drewnianej i innych na Bronowicach.

Ulica Zgodna jak inne wspomniane, z gęstym zaludnieniem dotychczas nie była zabrukowana. Zwłaszcza w dnie jesienne była kompletnie nie do przebycia. Ze względu na małe środki materjalne poprzednio projektowane było wykonanie tylko obrukowanie rynsztoków z ławkami, (pos. w stronę jezdni o szer. 1 mtr.) reszta jezdni narazie miała być niezabrukowana. Właściciele nieruchomości tychże ulic, dotkliwie odczuwając brak bruku i chodników wyrazili na piśmie swą zgodę na zakup krawężników z tem, że Magistrat zabrukuje jezdnię na pełnej szerokości. Magistrat postanowił zabrukować jezdnię tej ulicy kamieniem drobnym, pozostałym z napraw jezdni o ruchu dużym.

Czechowska Góra.

Między ulicą Spokojną, Lubomelską i stawem na Czechówce (obecnie spuszczonym) na t. zw. „Czechowskiej Górze" wznoszą się mury gmachu Szkoły Przemysłowej Żeńskiej (Szkoła Zawodowa). Magistrat m. Lublina przystąpił do regulacji „Przedłużenie Chmielnej" na odcinku od ul. Spokojnej do Lubomelskiej. Ulica ta, łącząc ślepą dla ruchu ulicę Spokojną z ulicą Lubomelską ożywia ruch tej dzielnicy, a buduje się jedynie dlatego, by zatrudnić bezrobotnych wykop 12 mtr. szeroki i do 3.5 głębokości. Gros robót przy budowie tej ulicy już jest wykonane, a nadto jest na ukończeniu regulacja „Góry Czechowskiej", która obecnie przedstawia sobą płaszczyzny tarasowato spadające ku ul. Lubomelskiej. Największą z tych płaszczyn (boisko Szkoły Zawodowej) podtrzymuje od ulicy „Przedłużenie Chmielnej" mur oporowy (50 m.-b.) wysokości około 2.5 m. Od strony „stawu" górę obecnie darniuje się i przecina ścieżkami.

Bychawska.

Główną arterją dzielnicy Piaski — jest ulica Bychawska. Stan wymienionej dzielnicy był wprost skandaliczny; rynsztoki, ścieki i trotuary w największym zaniedbaniu, o hygienie i porządku mowy być nie mogło, mimo, że dzielnica ta ma kanały i wodociągi.

By podnieść zdrowotność, uporządkować planowość rozbudowy i zwiększyć estetyczny wygląd dzielnicy, Magistrat m. Lublina przystąpił do przebudowy ul. Bychawskiej i uliczek przyległych.

Plan przebudowy obejmuje obniżenie ulicy Bychawskiej (narazie od ulicy Pawiej do granicy miasta), na dł. 600 mtr. uregulowanie i obniżenie niektórych uliczek między Bychawską, a ulicą Wojenną położonych i podwyższenie ulic od Bychawskiej do rzeki Czerniejówki biegnących.

Ulica w swoim przekroju poprzecznym obejmuje 7.5 mtr. szeroką jezdnię 2.5 mtr. trawniki, 2.75 mtr. tro-

tuary i przy samych budynkach 2.00 mtr. trawnik, a na całej swej długości szpaler drzew ochraniających od skwaru letniego.

Ulica Boczna jak Pawia do rzeki, Sliska, Zaciszna i Dąbrowska mają podniesiony poziom (roboty ziemne wykonane). Aby odprowadzić wody opadowe z ulicy Bychawskiej zbudowano kanały burzowe na ulicy Pawiej i Zacisznej, z rur o 90,60 mtr. wraz ze studzienkami kanałowemi i rynsztokami.

Budowa kanałów burzowych jest tem trudniejsza, że kanał ze względu na przemarzanie i wytrzymałość rury musi mieć pewne przykrycie (około 1 mtr.), a z drugiej strony wylot kanału musi być ponad zwierciadłem wiośnianych wód w swoim ujściu (rzeka Czerniejówka) co w sumie daje znaczne podniesienie niweletę ulicy.

Oprócz robót wymienionych wyżej na ulicy Bychawskiej wykonywa się jeszcze rozszerzenie jezdni na dojazdach do wiaduktu Bychawskiego, wraz z zabrukowaniem szkarp oddzielających odjazdy i chodniki od samej jezdni.

Oprócz powyższych robót Magistrat wykonuje poprawki bruków.

O rozbudowie Gazowni Miejskiej w Lublinie.

Gazownia w Lublinie, wybudowana staraniem i pod kierownictwem inż. A. L. Suligowskiego w latach 1879—1882, została w listopadzie 1882 r. oddana do eksploatacji na rzecz miasta, na zasadzie koncesji, udzielonej temuż inżynierowi na przeciąg lat 40. W końcowym okresie koncesji nie czyniono żadnych inwestycyj, ostatnie zaś jej lata przypadały w czasie wojennym, tak, że w końcu Magistrat m. Lublina zmuszonym był do wystąpienia na drogę sądową ze względu na konieczność utrzymania ruchu w gazowni, jako instytucji użyteczności publicznej. Ustanowiony na skutek interwencji Magistratu dozór sądowy trwał od 1 listopada 1919 r. do czasu wygaśnięcia koncesji, to jest do 22 lutego 1922 r.

Gdy stosownie do umowy miasto przejęło gazownię po 40 latach na własność—znajdowała się ona w stanie zrujnowanym i nie była dostosowana pod względem urządzenia i wielkości produkcji do rzeczywistych potrzeb. Wobec tego przystąpiono natychmiast po przejęciu gazowni do przeprowadzenia koniecznego remontu i niewielkich inwestycyj, lecz nie starczyło to na długo i już w roku 1925 z powodu znacznego wzrostu konsumcji trzeba było rozpocząć budowę nowego pieca komorowego, produkującego 6000 m^3 gazu na dobę, który uruchomiono w grudniu 1926 r.

Po uruchomieniu wspomnianego pieca okazało się, że istniejące w Gazowni aparaty i maszy — zniszczone przez ciągłe używanie ich w przeciągu lat kilkunastu — nie są dostosowane do zwiększonej produkcji gazu i nieobliczone na ruch nowego pieca, wymagającego aparatów o odpowiedniej sprawności i gwarantujących ciągłość działania. Poza tem stwierdzono, że znajdujące się w gazowni 3 zbiorniki o łącznej pojemności 2600 m^3 nie wystarczają na zmagazynowanie potrzebnej ilości gazu przy konsumcji przewyższającej 5000 m^3 na dobę. Braki te, uniemożliwiające prawidłowe funkcjonowanie gazowni i dalszy jej rozwój wywołały konieczność przeprowadzenia nowych inwestycyj i po uzyskaniu na ten cel odpowiednich kredytów w sumie dol. 45.000 — z funduszów ulenowskich przystąpiono bezzwłocznie do zrealizowania wypracowanych projektów rozbudowy Miejskiego Zakładu Gazowego. W tym celu zamówiono w maju 1927 r. w firmach Fitzner & Gamper w Sosnowcu oraz „Bamag" (Berlin Anhaltische Maschinenbau Act. Ges.) w Berlinie cały komplet aparatów, służących do chłodzenia, przetłaczania i oczyszczania produkowanego gazu oraz urządzenie do otrzymywania z gazu benzolu, zaś z wody amoniakalnej — siarczanu amonu. Nowa aparatownia oczyszczalnia obli-

czona została na produkcję 10—12000 m³ gazu na dobę.

Oprócz powyższych inwestycyj zamówiono w Firmie Fitzner & Gamper w Sosnowcu wszelkie materjały żelazne jako to blachy, prowadnice i konstrukcje do budowy nowego zbiornika o pojemności 3000 m³ z możnością późniejszego teleskopowania do 6000 m³.

Podczas załatwiania formalności, tyczących się sprowadzania niektórych aparatów z Niemiec oraz ulgi celnej, prowadzono na miejscu roboty przygotowawcze, jako to: murowanie fundamentu pod zbiornik, przeróbkę części dawnego domu administracyjnego na halę maszyn i aparatów, stawianie fundamentów pod poszczególne aparaty i skrzynie do czyszczenia gazu, układanie rurociągu do zbiornika i t. p.

Po ukończeniu tych robót zamówione aparaty i maszyny nadeszy do Lublina w grudniu 1927 r., zaś w początku marca 1928 r. rozpoczęło się ich ustawianie i montaż, tak, że nowa aparatownia była całkowicie wykończona i została uruchomiona dn. 5 lipca tegoż roku. Budowę zbiornika rozpoczęto w październiku 1927 roku i ukończono w czerwcu 1928 r., poczem nowy zbiornik w dniu 22 tegoż miesiąca oddano do użytku gazowni i włączono do ruchu fabrycznego.

Ponieważ stwierdzono, że rurociąg miejski wskutek długoletniego użycia, a zwłaszcza po przeprowadzeniu robót ulenowskich został w wielu miejscach uszkodzony, przeto część uzyskanej pożyczki w kwocie 20000 dolarów przeznaczono na remont sieci i wymianę rur, do czego przystąpiono już w kwietniu 1927 r. Roboty te trwały do końca października 1927 r. oraz częściowo przez miesiące letnie 1928 r. W tym czasie wymieniono i ułożono 5163 m. bież. rur o średnicy 50—250 mm., ustawiono 16 nowych latarni oraz zrewidowano dopływy gazu do domów i latarń, wymieniając uszkodzone części. W roku przyszłym przewidziane jest ułożenie rurociągu pomocniczego od Gazowni przez Al. Jagiellońskie do połączenia z istniejącym już rurociągiem przy ul. Narutowicza dla zasilenia dopływu gazu do miasta z tej strony, gdyż dotychczasowy rurociąg główny prowadzi naokoło przez ul. Foksalną, Zamojską, Bernardyńską i Krak.-Przedmieście i jest zanadto obciążony. Poza tem projektuje się przeprowadzenie rurociągu za tunel pod przejazdem kolejowym przy ul. Bychawskiej do nowej dzielnicy miasta i w tym celu zostały już ułożone w samym tunelu rury gazowe o średnicy 250 mm.

Dzięki remontowi sieci strata gazu zmniejszyła się w porównaniu z latami ubiegłymi o ca. 20%, co stanowi znaczną oszczędność w produkcji i pozwala na przyłączanie nowych konsumentów.

Produkcja i konsumcja gazu w Lublinie wykazuje znaczny wzrost w przeciągu kilku lat ostatnich: podczas gdy po przejęciu wynosiła ona tylko 900.000 m³, a w roku 1925 i 1926 — 1.043.000 i 1.098.000 m³, to w roku 1927 wzrosła do 1.502.000 m³, zaś w roku ubiegłym (1929) osiągnęła 1.618.000 m³.

Liczba konsumentów wynosiła w 1923 r. — 431, w początku 1926 r. — 633, w 1927 r. — 754, w początku roku 1928 — 869, obecnie zaś mamy 1095 konsumentów, przyczem wciąż wpływają nowe zgłoszenia. Po przyłączeniu dzielnicy miasta za przejazdem kolejowym wymieniona liczba ostatnia bezwątpienia znacznie wzrośnie.

Oświetlenie uliczne składało się z 404 latarni gazowych o płomieniach pojedyńczych, podwójnych i potrójnych, tak, że ogólna liczba płomieni wynosiła 548. W związku z uruchomieniem Elektrowni Miejskiej i zmniejszeniem się zużycia gazu do oświetlenia — Miejski Zakład Gazowy stara się w pierwszym rzędzie o rozwój konsumcji gazu do celów technicznych i do potrzeb gospodarstwa domowego.

Wszczęte już w roku 1927 pertraktacje z Dyrekcją Radomską Kolei Państwowych w sprawie dostawy gazu dla oświetlenia wagonów kolejowych do-

prowadziły po długich staraniach do pomyślnego rezultatu i zawarcia odnośnej umowy. Instalacja do gazu sprężonago urządzona została w specjalnie na ten cel oddanym budynku kolejowym koło bocznicy gazowni i w końcu stycznia r. z. — uruchomiona. Konsumcja koleji wynosi obecnie około 260.000 m^3 gazu rocznie i chociaż cena ustalona jest tylko na 25 groszy za 1 m^3 wraz ze spłatą urządzenia, to trzeba zaznaczyć, że w tym wypadku nie ponosimy żadnej straty gazu, gdyż na tak małej przestrzeni można było przeprowadzić zupełnie oddzielny nowy rurociąg.

We wszystkich prawie nowobudujących się domach, gazownia stara się o wprowadzenie gazu do pieców kąpielowych, kuchenek, piecyków do ogrzewania i t. p. W ten sposób konsumcja gazu nietylko da się utrzymać na dotychczasowym poziomie, ale według wszelkiego prawdopodobieństwa będzie wzrastać i nadal, szczególniej po przeprowadzeniu rurociągu pomocniczego o którym wyżej wspomnieliśmy.

Wartość majątku gazowni szybko wzrasta i należy tu zaznaczyć, że jest to wartość rzeczywista, gdyż gazownia została całkowicie odbudowana według najnowszych wymagań techniki i resztek starych urządzeń nie można przyjmować w rachubę. Podczas gdy po przejęciu gazowni wartość jej wraz z rurociągiem miejskim oceniona była na 338.000 zł. — obecnie po wliczeniu przeprowadzonych inwestycyj majątek gazowni wynosi 2.000.000 zł.

Oczywiście, że z tutułu odbudowy, gazownia obciążona jest znacznemi długami i zobowiązaniami, które musi spłacić z osiąganych dochodów, w przeciągu jednak 2 lat najbliższych przewidziane jest uregulowanie najpilniejszych długów przy jednoczesnej konwersji niektórych pożyczek na długoterminowe, tak, że gazownia będzie mogła już wkrótce dawać miastu poważne zyski.

Podziękowanie P. Komisarzowi J. PIECHOCIE.

Zarząd Związku Zawodowego Prac. Miejskich R. P. Oddz. w Lublinie składa w imieniu wszystkich pracowników Magistratu zrzeszonych Związku serdeczne podziękowanie Zarządowi miasta Lublina a w szczególności Panu Komisarzowi J. Piechocie za szybkie i przychylne załatwienie sprawy zabezpieczenia emerytalnego pracowników i ich rodzin.

Załatwienie powyższej sprawy wymownie świadczy o obywatelskim ujmowaniu spraw pracowników Magistratu miasta Lublina przez Pana Komisarza J. Piechotę, który swoim przychylnem stanowiskiem zyskuje sobie przyjaźń i wdzięczność najbliższych współpracowników.

Prezes *Zajączkowski*
Vice Prezes *F. Litwiński*
Sekretarz *Kwiecińska.*

Ruch budowlany w mieście.

Na podstawie statystyki prywatnego ruchu budowlanego, w miesiącu sierpniu zakończono w Lublinie budowę 23 budynków o 110 izbach mieszkalnych w tem budynków mieszkalnych 18 o 98 izbach. Pozostałe to budowle przemyłowe. Pozatem przebudowano dwa budynki przemysłowe i nadbudowano 3 mieszkalne o 12-tu izbach.

Jak wygląda pomoc lekarska pracowników miejskich.

Na podstawie danych statystycznych po zamknięciu roku budżetowego 1929/30 okazuje się, że wszystkich biuletynów w roku ubiegłym wydano 4381.

Lekarze udzielili porad: Dr. Kowalski 692, Dr. Chomicz 333, Dr. Rupniewski 413, Dr. Trojanowski 162, Dr. Chromiński 257, Dr. Płaczkiewicz 152, Dr. Moroz 199, Dr. Ossowski 141, Dr. Lewin 115.

Pracownicy którzy najwięcej biuletynów zużyli.

E. Grende 69,
A. Warakomski 67.
E. Jaźwiński 60,
J. Waszczuk 52,
P. Pikus 52,
T. Przyłucki 50,
Leon Radliński 53,
Aleksander Gruchalski 47,
Marja Piotrowska 46,
Włodzimierz Bardecki 45,
Stefan Skorupski 45,
Zygmunt Nowiński 44,
Bolesław Szczerbik 43,
Józef Lecewicz 37.

Koszt jednego biuletynu porady kosztuje Magistrat od 4 zł. do 8-miu. 4 zł. gdy porada odbywa się u lekarza, 8 zł. gdy lekarz przybywa do chorego.

Polacy z obczyzny na budowę polskiej floty morskiej.

Propaganda idei budowy silnej polskiej floty morskiej, jaką Komitet Floty Narodowej w roku ubiegłym zapoczątkował wśród obywateli polskich po za granicami Kraju, zaczyna dawać już konkretne rezultaty.

Do chwili obecnej za pośrednictwem Ambasad i Konsulatów Polskich za granicą wpłynęły do Centrali Komitetu następujące kwoty:

1. Za pośrednictwem Konsulatu R. P. w Detroit zł. 1213 gr. 35.
2. Za pośrednictwem Konsulatu R. P. w Wiedniu zł. 85 gr. 60.
3. Za pośrednictwem Poselstwa w Konstantynopolu zł. 136.
4. Za pośrednictwem p. Lampert w Strasburgu zł. 5 gr. 14.
5. Za pośrednictwem Poselstwa w Angorze zł. 240.
5. Za pośrednictwem Poselstwa w w Angorze zł. 340.
7. Za pośrednictwem Konsulatu w Lille zł. 245.
8. Niezależny „Kurjer Polski“ w Buenos-Aires zł. 370.

Jak z tego widzimy, ofiarność ze strony obywateli Polski po za granicami Kraju na apel Komitetu Floty Narodowej zaczyna się rozwijać pomyślnie, a zrozumienie dla tej wielkiej sprawy, jaką jest posiadanie przez nasze Państwo silnej floty morskiej jest duże, rokujące na przyszłość poważne wyniki. Komitet Floty Narodowej, podając powyższe do wiadomości, zwraca się z apelem do najszerszych sfer społeczeństwa w kierunku żywszej niż dotychczas ofiarności na rzecz budowy polskiej floty morskiej, warunkującej potęgę Państwa i bogactwo obywateli. Krok pierwszy już jest uczyniony. W drugiej połowie czerwca zostanie oddany Państwu przez K. F. N. dla Szkoły Marynarki Handlowej pierwszy okręt morski „Dar Pomorza“, zakupiony za ofiarne grosze obywateli Pomorza przy wybitnej kredytowej pomocy Centrali K. F. N. W przekonaniu, że ofiary i składki zużytkowują się zgodnie z wielkim celem, Komitet Floty Narodowej oczekuje w roku bieżącym większych niż w roku ubiegłym rezultatów zbiórki, co wyłącznie zależy od Was, Obywatele! Polska musi mieć silną flotę morską! Wspólna praca nasza w tym kierunku obliczona jest na szereg lat!

A więc wzmacniajcie i powiększajcie szeregi członków K. F. N.!

Konto P. K. O. Nr. 30.

Wkładka członkowska tylko 1 zł. rocznie!

Sekretarz Generalny K. F. N.
Gen. M. Zaruski.

Wezwanie do składek na budowę floty morskiej.

Dla skoordynowania działalności, dążącej do utworzenia polskiej floty morskiej, stworzono Ustawą z dn. 16 lutego 1927 r. Komitet Floty Narodowej.

Komitet po dwuletniej pracy dał Państwu pierwszy statek morski „Dar Pomorza“.

Obecnie Komitet pracę swą rozwija w kierunku przysporzenia Państwu całego szeregu okrętów, jako darów poszczególnych miast, dziel-

nic, organizacyj społecznych i zawodowych.

Wszystkie kwoty, zbierane na te cele, centralizują się w Głównym Komitecie Fl. Nar. w Warszawie, ulica Elektoralna 2 i wpłacane są przez ofiarodawców na konto Komitetu w P. K. O. Nr. 30.

Nawiązując do ostatnich prowokacyj niemieckich Komitet uważa, że społeczeństwo polskie winno wystąpić przeciwko nim nie tylko manifestacjami, ale — i to przedewszystkiem — z takim **czynnym** protestem, któryby był realnym dowodem naszego przywiązania do morza i naszej niezłomnej woli nieoddania ani skrawka wybrzeża.

Takim czynem będzie wzmożona ofiarność na budowę floty morskiej, o co Komitet gorąco prosi wszystkich obywateli.

Będzie to najlepszą odpowiedzią naszym sąsiadom.

Sekretarz Generalny Kom. Fl. Nar.
Gen. M. Zaruski.

Komunikat do prasy.

Akcja Komitetu Floty Narodowej zatacza coraz szersze kręgi. Społeczeństwo zdaje sobie sprawę, że na zakusy niemieckie winno odpowiedzieć czynnym protestem: wzmożoną ofiarnością na rozbudowę floty morskiej. Będzie to wymownym atutem dla Państwa.

To też poszczególne Ministerstwa wzywają podległe sobie Urzędy do poparcia działalności Komitetu Floty Narodowej, jako tej Instytucji, która na mocy Ustawy ma koordynować wszelkie w tej mierze wysiłki społeczeństwa.

Między innymi Pan Minister Robót Publicznych okólnikiem L.I.1991/30.. „uznając w całej pełni doniosłość“ akcji podjętej przez Komitet dla najważniejszych interesów Państwa, prosi PP. Dyrektorów Urzędów II Instancji o popieranie usiłowań Komitetu.

Pan Minister Komunikacji okólnikiem Nr. I/1/4559/30 „poleca działalność Komitetu szczególnej uwadze podległych Urzędów“.

Pan Minister Rolnictwa w okólniku 416 — O-Pr. „ze względu na doniosły cel oraz wybitne znaczenie zadań Komitetu Floty Narodowej ze stanowiska państwowego“ prosi o udzielenie Komitetowi poparcia w jego pracach i zamierzeniach.

Ale nie tylko Władze Państwowe— szereg Stowarzyszeń, organizacyj, związków zawodowych bez różnicy zabarwienia politycznego występuje z gorącą inicjatywą współdziałania z Komitetem Floty Narodowej (Warszawa, ul. Elektoralna 2, P.K.O. Nr. 30).

Sprawa obrony naszego wybrzeża jest tak dziś aktualna, takiej wagi, że każdy obywatel poczuwać się winien do obowiązku popierania celów Komitetu Floty Narodowej.

Wszelkich informacji udziela się odwrotnie.

Sekretarz Generalny K. Fl. N.
Gen. M. Zaruski.

Komitet Floty Narodowej, skupiający niezłomne dążenie Polski współczesnej do rozwoju żeglugi, ponawia apel o czynne poparcie prac nad zasileniem gospodarstwa narodowego szeregiem statków, tak bardzo potrzebnych do postępu wytwórczości krajowej, dotychczas często zależnej od obcych organizacji przewozu wodnego.

Posiadanie wybrzeża morskiego stanowi, jak świadczą dzieje, jedną z najtrwalszych podstaw bogactwa oraz potęgi narodów, gdyż umożliwia korzystanie z wolnego gościńca, który przez oceany łączy kraje rozmaitych części świata.

Jednak władanie wybrzeżem morskiem, nawet wyposażonem we wzorowe urządzenia do obsługi ruchu towarowego i osobowego na wielką skalę, nie wystarcza całkowicie do pomnażania źródeł bogactwa narodowego; dopiero gdy idzie w parze z możnością korzystania z własnej floty, staje się potężnym czynnikiem, przysparzającym krajowi nowe wartości.

Obecnie, skoro polski brzeg Bałtyku wywołuje daleko idące zapowie-

dzi zachodniego sąsiada, Komitet Floty Narodowej, wielce zasłużony w pracy nad krzewieniem w społeczeństwie jasnego pojmowania splotu zagadnień morskich, ze wzmożoną energją zabiega nad zogniskowaniem dążeń powszechnych do stworzenia floty, odpowiadającej potrzebom obecnym.

Pomyślny wynik poczynań, zakrojonych na tak rozległą miarę, zależy od zbiorowego czynu najszerszych kół społeczeństwa, świadomego doniosłego znaczenia wykorzystania morza dla kraju.

Czy ten, polega na ofiarności publicznej, do której, zwłaszcza w danym czasie, Komitet Floty Narodowej gorąco nawołuje wszystkich obywateli, dobro Ojczyzny mających na względzie.

OGŁOSZENIE.

Zgubiono świadectwo czeladnicze wydane 9/XII 1913 r. przez b. Urząd Starszych Zgromadzenia Młynarzy w Lublinie na imię Józefa Wielgosa.

Dział „Nieurzędowy“ opracowany przez E. Jarzembowskiego, Referenta Prasowego Magistratu.

Treść Nr. 9 i 10.

Wydawnictwo Zarządu miasta Lublina. — — Redaktor **T. Kochański.**

Drukarnia Magistratu m. Lublina.